

Excursieprogramma Jongeren, seizoen 2022, 2023

In het nieuwe seizoen september 2022- juni 2023 gaan we weer mooie excursies doen om de vogels te ontdekken. Voor elke excursie krijgen de jeugdleden via e-mail een uitnodiging met de verdere gegevens zoals tijd en plaats. Het programma kan in de loop van het jaar nog wijzigen dus houd je de mailbox in de gaten. We hebben verrekijkers te leen en zelfs een telescoop om de vogels nog beter te kunnen zien. En voor het mooiste excursieverslag is er wat te winnen: de wisseltrofee beste jeugdverslaggever van het seizoen, een echte bosuilennestkast!

Tijdens alle excursie gaan we aandacht besteden aan de waarnemingen die we doen. We laten zien hoe je waarnemingen van vogels (of andere dieren en planten) kan invullen in een app op een mobiele telefoon. En we kijken welke waarnemingen er al zijn geweest in het gebied dat we gaan bezoeken. Zo kan je veel meer vogels ontdekken. En door je waarnemingen in te vullen, help je mee om meer te weten te komen over welke vogels in een bepaald gebied voorkomen. Kijk op <https://waarneming.nl>

Zondag 4 september 2022

Waterberging Noorderveld

We gaan op de fiets naar de Waterberging Noorderveld bij Heemskerk. Dat is een nat gebied waar vogels voedsel vinden voordat ze verder trekken naar zuidelijker streken. Als je het 'groene boekje' "Goede vogelgebieden in en rond het werkgebied van Vogelwerkgroep Midden- Kennemerland" erbij pakt, kun je erover lezen in hoofdstuk 13. We kunnen steltlopers, weidevogels en verschillende soorten watervogels te zien. Enkele soorten die we hopen te zien zijn Goudplevier, Kemphaan en Watersnip. En welke vogels zitten er nu? Je vindt het op <https://waarneming.nl/locations/109017/observations/>

Zondag 2 oktober

Vogeltrek Noord Hollands Duinreservaat

Veel vogels verruilen in de herfst hun broedgebieden voor warmere oorden en trekken naar het zuiden, vaak naar Zuid-Europa of zelfs naar Afrika. Van die vogels trekken er vele langs de kust en komen zo ook langs Castricum (aan Zee). We gaan samen kijken om welke en hoeveel vogels dit gaat en hoe we deze kunnen tellen. Op de terugweg brengen we misschien ook nog een bezoek aan het Hoefijzermeer. Wanneer je alvast wilt zien wat er misschien aan vogeltrek is dan kun je de dagen ervoor kijken op: <https://www.trektellen.nl/count/view/1066/20210821>

Zondag 6 november 2022 (herkansing 13 november 2023)

Vinkenbaan Noord Hollands Duinreservaat

Op de vinkenbaan worden vogels geringd voor het vogeltrekonderzoek en soms worden er heel zeldzame vogels gevangen. Deze worden dan geringd, gewogen en opgemeten. Het is in ieder geval een bijzondere plek om vogels van heel dichtbij te zien. Hopelijk werkt het weer een beetje mee, Zo niet, dan gaan we het 13 november nog een keer proberen.

Zondag 11 december 2022

Uilenballen pluizen

Hiervoor hebben we braakballen van de kerkuil, de bosuil en de ransuil verzameld. We zijn vast net zo benieuwd als jullie wat deze uilen allemaal gegeten hebben èn....wat we ervan terug kunnen vinden in hun braakballen.

Vrijdag 6 januari 2023

Bosuilen excursie

Samen met Arend de Jong gaan we op pad. Arend telt al jaren de Bosuilen in het Duingebied en hij doet dit op een bijzondere manier. Hij kan namelijk de roep van zowel vrouw als man Bosuil nadoen. En als hij dit doet dan roepen de Bosuilen terug en dat is reuze spannend. Soms komt een nieuwsgierige Bosuil zo dichtbij, dat jullie deze in Arend zijn schijnsel van de zaklamp kunnen zien.

Zondag 5 februari 2023

Vogels tellen Zeerijtdsdijkje

Vogels tellen, hoe doe je dat? Welke soorten zijn er en hoeveel? Hoe verwerk je de waarnemingen en telresultaten in waarneming.nl of voor Sovon Vogelonderzoek Nederland. We gaan als jongerengroep de vogels tellen in het Zeerijtdsdijkje, zie <https://waarneming.nl/locations/670611/>. En jullie kunnen allemaal meedoen. Hoe het in z'n werk gaat leggen we allemaal nog uit. Maar het wordt in ieder geval een leuk avontuur, dus doe mee!

Zondag 5 maart 2023

Fort bij Krommeniedijk

De weilanden rondom Fort bij Krommeniedijk zijn afgelopen weken door Landschap Noord-Holland langzaam onder water gezet. En dat laagje water op de weilanden trekt heel veel vogels. Binnenkort komen de eerste grutto's aan in Nederland om hier te gaan broeden. Maar na een lange vlucht vanuit Afrika heeft de grutto vooral honger. Zij komen naar de weilanden rondom Fort bij Krommeniedijk om hun buikje rond te eten. Want door langzaam de weilanden onder water te zetten, komt het voedsel voor de grutto makkelijk

naar boven en is het 'tafeltje dekje' voor de grutto. En met hun pootjes in het water voelen ze zich ook veilig. Niet alleen de grutto maar ook andere steltlopers en eenden komen hierop af. Zij verzamelen zich met vele honderden, soms wel duizenden rondom Fort Krommeniedijk. Vanaf de Lagendijk hebben we een goed zicht op al die vogels. En met een beetje geluk schuift een slechtvalk of een andere roofvogel aan...

Zondag 16 april 2023

Roofvogels! Wei van Brasser, Doornvlak NHD

Het is weer lente en dat merk je! De vogels die in het warmere zuiden hebben overwinterd komen nu weer terug in Nederland om hier te broeden en hun kuikens groot te brengen. In het bos en duin hoor en zie je steeds meer vogels verschijnen zoals Tjiftjaf, Fitis, Braamsluiper en Zwartkop. En wij gaan die vogels proberen te spotten. De Wei van Brasser is een gebied met een duinmeertje, midden in het Noord-Hollands Duinreservaat. We gaan we op zoek naar de Geoorde Fuut, een heel mooie en bijzondere fuut met rode ogen. We gaan ook naar het Doornvlak, met een vogelkijkhut en uitzicht op een duinmeertje en naar de Hoge Toren. Daar hebben we een prachtig uitzicht op het Noord Hollands Duinreservaat met goede kans op roofvogels.

Zondag 13 mei 2023

Weidevogels Castricumerpolder, Grote Ven (Plasjes N203)

We gaan met de fiets op pad om op zoek te gaan naar weidevogels. In de polders langs de N203 zijn wat plasjes waar het heel goed vogelen is. Je kan Grutto's van heel dichtbij zien, en de Kieviten buitelen om je heen. Misschien zien we ook wel een paar roofvogels die ook wel zin hebben in een vogeltje...

Zondag 11 juni 2023

Boeren- en huiszwaluwen, Bleumerweg Castricum

We gaan kijken hoe het met 'onze' zwaluwen gaat, de boeren- en huiszwaluwen. In het verleden hebben we vaker een zwaluwexcursie gedaan om te kijken hoe het met de zwaluwen bij ons in de buurt gaat. Nu gaan we weer kijken. We gaan op zoek naar hun nesten en jongen en welke verschillen er zijn tussen deze twee prachtige soorten zwaluwen. Ze zijn na hun overwintering in zuidelijk Afrika weer terug in ons land om te broeden. De Boerenzwaluw is een echte boerenlandvogel, een luchtacrobaat van het boerenerf. De nesten worden bij voorkeur gemaakt in boerenschuren, loodsen en dergelijke waar ze in en uit kunnen vliegen. Van april tot oktober verblijven zij in Nederland, de winter wordt in zuidelijk Afrika doorgebracht. De boerenzwaluw is blauwzwart van boven. Het voorhoofd en de kin zijn rood; zwarte borstband. Rest roomwit. Hij vliegt behendig door de lucht om insecten te vangen. Om te drinken vliegen ze vlak boven het wateroppervlak en steken af en toe hun snavel in het water. En ze hebben

een lange gevorkte staart. De Boerenzwaluw broedt in de periode mei - augustus, vanaf september keren ze weer terug naar Afrika om te overwinteren. Ze metselen hun nesten van klei en leem vaak op randen en richels in koeien-, varkens- of paardenstallen. De Huiszwaluw bouwt van klei en zand een komvormig nest tegen rotswanden. Maar huizen van baksteen en beton voldoen ook prima. Huiszwaluwen eten enorme hoeveelheden muggen en andere vliegende insecten, die in volle vlucht worden gevangen. De bovenzijde van de Huiszwaluw is zwart en heeft een opvallende witte stuit. De onderzijde geheel wit, tot aan snavel. Schouderveren iets blauwglanzend. De korte staart heeft de voor zwaluwen kenmerkend gevorkte vorm. Korte stompe snavel, de poten zijn kort en wit bevederd. De huiszwaluw vliegt meer fladderend dan boerenzwaluw. T.o.v. eind jaren '60 van de vorige eeuw is het aantal zeker 75% afgenomen: mogelijk een half miljoen broedparen! De soort verdween uit alle grote steden.

juni 2023

In juni 2023 zijn er misschien nog enkele excursies zoals Nachtzwaluwen kijken in het NHD (voor de jeugdleden vanaf 12 jaar) en het ringen van vogels, maar we kunnen nu nog niet zeggen of die dan ook doorgaan.